

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 25.7.2023.
C(2023) 4878 final

DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) .../...

od 25.7.2023.

**o dopuni Direktive (EU) 2022/2557 Europskog parlamenta i Vijeća utvrđivanjem popisa
ključnih usluga**

(Tekst značajan za EGP)

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST DELEGIRANOG AKTA

Direktiva (EU) 2022/2557 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. prosinca 2022. o otpornosti kritičnih subjekata i o stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 2008/114/EZ¹ (Direktiva CER) stupila je na snagu 16. siječnja 2023. Direktivom o otpornosti kritičnih subjekata nastoji se osigurati neometano pružanje usluga ključnih za održavanje vitalnih društvenih funkcija ili gospodarskih djelatnosti na unutarnjem tržištu te jačanje otpornosti kritičnih subjekata koji pružaju takve usluge.

Direktivom o otpornosti kritičnih subjekata utvrđuju se obveze kritičnih subjekata s ciljem jačanja njihove otpornosti te se utvrđuju pravila o nadzoru kritičnih subjekata, provedbi i utvrđivanju kritičnih subjekata od posebnog europskog značaja. Utvrđuju se i zajednička pravila za suradnju među državama članicama i izvješćivanje o njezinoj primjeni.

Konkretno, Direktivom CER utvrđuju se obveze država članica da provode procjene rizika i utvrde kritične subjekte koji pružaju ključne usluge. U tom kontekstu, u skladu s člankom 5. i uvjetima utvrđenima u članku 23. Direktive CER, Komisija je ovlaštena da do 17. studenoga 2023. donese delegirani akt radi dopune Direktive utvrđivanjem popisa ključnih usluga u sektorima i podsektorima utvrđenima u Prilogu Direktivi. Taj će popis upotrebljavati nadležna tijela, u skladu s Direktivom CER, u svrhu provedbe procjena rizika i nakon toga za utvrđivanje kritičnih subjekata u skladu s Direktivom.

S obzirom na pristup minimalnog usklađivanja iz Direktive i neiscrpnu prirodu popisa, države članice bi ga mogle, u skladu s pravom EU-a, dopuniti dodatnim ključnim uslugama na nacionalnoj razini radi uvažavanja nacionalnih posebnosti u pružanju ključnih usluga.

U Preporuci Vijeća o koordiniranom pristupu na razini Unije za jačanje otpornosti kritične infrastrukture² Komisija se poziva da pravodobno donese ovaj delegirani akt.

2. SAVJETOVANJA PRIJE DONOŠENJA AKTA

Komisija je tijekom svojeg pripremnog rada na ovom delegiranom aktu provela odgovarajuća savjetovanja, uključujući ona na razini stručnjaka s predstavnicima država članica. Nadalje, u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva³ od 13. travnja 2016., kako bi ravnopravno sudjelovali u pripremi delegiranih akata, Europski parlament i Vijeće zaprimili su sve dokumente istodobno kada i stručnjaci iz država članica te su njihovi stručnjaci u svojstvu promatrača sustavno imali pristup i sudjelovali u sastancima stručne skupine Komisije, koja se bavi pripremom delegiranog akta.

Prvo formalno savjetovanje sa stručnjacima iz država članica održano je 25. siječnja 2023. u okviru Skupine za otpornost kritičnih subjekata (CERG) osnovane Direktivom CER. Od država članica zatraženo je da iznesu primjedbe na nacrt teksta tijekom sastanka, a nakon sastanka u pisanom obliku.

Drugo službeno savjetovanje održano je 20. ožujka u okviru skupine CERG. Pročišćena verzija ovog delegiranog akta sadržava relevantne primjedbe te je poslana državama članicama 1. lipnja 2023.

¹ SL L 333, 27.12.2022., str. 164..

² SL 2023/C 20/01, str. 1.–11.

³ SL L 123, 12.5.2016., str. 1.

Zapisnici i dnevni red sastanaka objavljeni su u registru stručnih skupina (REGEXP) u skladu s načelom transparentnosti i dobrog upravljanja.

Osim toga, nacrt je četiri tjedna bio objavljen na internetskim stranicama Komisije „Iznesite svoje mišljenje” radi dobivanja povratnih informacija od javnosti. To je razdoblje završilo 29. lipnja 2023. i rezultiralo je s deset odgovora od građana, privatnih i javnih subjekata, uključujući udruženja, koje su, prema potrebi i u okviru područja primjene, uzete u obzir. Konkretno, članak 2. stavak 2. točka (c) podtočka ii. izmijenjen je kako bi se uklonilo upućivanje na „sigurnosne usluge” kao primjer usluga koje pružaju upravljačka tijela luka, uključujući njihova postrojenja unutar luka.

3. PRAVNI ELEMENTI DELEGIRANOG AKTA

Ovaj delegirani akt donosi se na temelju ovlasti dodijeljenih Komisiji u članku 5. stavku 1. Direktive CER, u skladu s člankom 290. UFEU-a i u skladu s uvjetima utvrđenima u članku 23. Direktive CER.

Ovim delegiranim aktom utvrđuje se neiscrpan popis ključnih usluga koje privatni ili javni subjekti navedeni u trećem stupcu Priloga Direktivi („kategorija subjekata”) pružaju u sektorima i podsektorima utvrđenima u tom prilogu. Popis ključnih usluga mora se tumačiti u uskoj vezi s tim trećim stupcem jer bi se samo usluge koje pružaju ti određeni subjekti, kako je definirano u zakonodavstvu utvrđenom u tom trećem stupcu, smatrale ključnim uslugama. Osim toga, taj se popis mora tumačiti uzimajući u obzir definiciju ključnih usluga u skladu s člankom 2. stavkom 5. Direktive CER. U skladu s tim člankom, ključne usluge su usluge koje su ključne za održavanje vitalnih društvenih funkcija, gospodarskih djelatnosti, javnog zdravlja i sigurnosti ili okoliša.

Kad je riječ o obuhvaćenim sektorima, ovaj popis obuhvaća ključne usluge u sljedećim sektorima: energetika, promet, digitalna infrastruktura, bankarstvo, infrastruktura financijskog tržišta, zdravstvo, voda za piće, otpadne vode, javna uprava, svemir, proizvodnja, prerada i distribucija hrane.

Kako je prethodno navedeno, države članice mogu dopuniti taj popis dodatnim ključnim uslugama na nacionalnoj razini. U skladu s člankom 7. stavkom 2. točkom (a) Direktive CER države članice Komisiji bez nepotrebne odgode dostavljaju popis ključnih usluga za koje postoje dodatne ključne usluge u usporedbi s popisom utvrđenim u ovom delegiranom aktu.

DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) .../...

od 25.7.2023.

o dopuni Direktive (EU) 2022/2557 Europskog parlamenta i Vijeća utvrđivanjem popisa ključnih usluga

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Direktivu (EU) 2022/2557 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. prosinca 2022. o otpornosti kritičnih subjekata i o stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 2008/114/EZ⁴, a posebno njezin članak 5. stavak 1.,

budući da:

- (1) Direktivom (EU) 2022/2557 nastoji se osigurati neometano pružanje usluga ključnih za održavanje vitalnih društvenih funkcija ili gospodarskih djelatnosti na unutarnjem tržištu te jačanje otpornosti kritičnih subjekata koji pružaju takve usluge.
- (2) U tu svrhu i na temelju članka 5. stavka 1. Direktive (EU) 2022/2557 Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranog akta kojim se utvrđuje neiscrpan popis ključnih usluga u sektorima i podsektorima utvrđenima u Prilogu toj direktivi. Popis trebaju upotrebljavati nadležna tijela u svrhu provedbe procjene rizika, a nakon toga procjene rizika koja se trebaju upotrebljavati za utvrđivanje kritičnih subjekata.
- (3) Popis ključnih usluga trebalo bi sastaviti generički kako bi se uzele u obzir posebnosti država članica kao što su veličina, gustoća naseljenosti ili zemljopisni položaj. Međutim, popis bi trebao obuhvaćati ključne usluge samo iz kategorija subjekata utvrđenih u Prilogu Direktivi (EU) 2022/2557. U tu bi se svrhu samo usluge koje pružaju subjekti iz tih kategorija trebale smatrati ključnim uslugama, kako su definirane u članku 2. točki 5. Direktive (EU) 2022/2557.
- (4) Općenito, popis ključnih usluga trebao bi se upotrebljavati s obzirom na sve relevantne odredbe Direktive (EU) 2022/2557. To uključuje definiciju ključnih usluga kao usluga koje su ključne za održavanje vitalnih društvenih funkcija, gospodarskih djelatnosti, javnog zdravlja i sigurnosti ili okoliša, kao i definiciju subjekta javne uprave te odredbe o području primjene te direktive. U skladu s člankom 1. stavkom 6. Direktive (EU) 2022/2557 isključeni su subjekti javne uprave koji obavljaju svoje aktivnosti u područjima nacionalne sigurnosti, javne sigurnosti, obrane ili kaznenog progona, uključujući istragu, otkrivanje i progon kaznenih djela.
- (5) Stoga bi se gospodarske djelatnosti, čiji je popis neiscrpan, navedene u ovoj Delegiranoj uredbi trebale smatrati ključnim uslugama samo za potrebe ove Delegirane uredbe i Direktive (EU) 2022/2557 ako se smatraju ključnim uslugama kako su definirane u toj direktivi.

⁴ SL L 333, 27.12.2022., str. 164.

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Predmet

U skladu s člankom 5. stavkom 1. Direktive (EU) 2022/2557 ovom se Uredbom utvrđuje neiscrpan popis ključnih usluga, kako su definirane u članku 2. točki 5. te direktive, u sektorima i podsektorima utvrđenima u Prilogu toj direktivi.

Članak 2.

Neiscrpan popis ključnih usluga

Neiscrpan popis ključnih usluga iz članka 1. je sljedeći:

- (1) energetska sektor:
 - (a) elektroenergetski podsektor:
 - (i) opskrba električnom energijom (*elektroenergetska poduzeća*);
 - (ii) rad, održavanje i razvoj sustava za distribuciju električne energije (*operatori distribucijskih sustava*);
 - (iii) rad, održavanje i razvoj prijenosnog sustava za električnu energiju (*operatori prijenosnog sustava*);
 - (iv) proizvodnja električne energije (*proizvođači*);
 - (v) usluga nominiranog operatora tržišta električne energije (*nominirani operatori tržišta električne energije*);
 - (vi) upravljanje potrošnjom (*sudionici na tržištu električne energije*);
 - (vii) agregiranje električne energije (*sudionici na tržištu električne energije*);
 - (viii) skladištenje energije (*sudionici na tržištu električne energije*);
 - (b) podsektor centraliziranoga grijanja i hlađenja: pružanje centraliziranoga grijanja ili centraliziranog hlađenja (*operatori centraliziranog grijanja ili hlađenja*);
 - (c) podsektor nafte:
 - (i) prijenos nafte (*operatori naftovoda*);
 - (ii) proizvodnja nafte (*operatori proizvodnje nafte*);
 - (iii) rafiniranje i obrada nafte (*operatori postrojenja za rafiniranje i obradu nafte*);
 - (iv) skladištenje nafte (*operatori skladištenja nafte*);
 - (v) upravljanje naftnim zalihama, uključujući zalihe za slučaj nužde i posebne zalihe nafte (*središnja tijela za zalihe nafte*);
 - (d) plinski podsektor:

- (i) opskrba plinom (*poduzeće za opskrbu*);
 - (ii) distribucija plina (*operatori distribucijskog sustava*);
 - (iii) prijenos plina (*operatori transportnog sustava*);
 - (iv) skladištenje plina (*operatori sustava skladišta plina*);
 - (v) rad sustava ukapljenog prirodnog plina (UPP) (*operatori terminala za UPP*);
 - (vi) proizvodnja prirodnog plina (*poduzeća za prirodni plin*);
 - (vii) kupnja prirodnog plina (*poduzeća za prirodni plin*);
 - (viii) rafiniranje i obrada prirodnog plina (*operatori postrojenja za rafiniranje i obradu prirodnog plina*);
- (e) podsektor vodika:
- (i) proizvodnja vodika (*operatori proizvodnje vodika*);
 - (ii) skladištenje vodika (*operatori skladištenja vodika*);
 - (iii) prijenos vodika (*operatori prijenosa vodika*);
- (2) sektor prometa:
- (a) podsektor zračnog prometa:
- (i) usluge zračnog prometa koje se koriste u komercijalne svrhe (putnici i teret) (*zračni prijevoznici*);
 - (ii) rad, upravljanje i održavanje zračnih luka i mrežne infrastrukture zračnih luka (*upravnaa tijela zračne luke*);
 - (iii) usluge kontrole zračnog prometa (*operatori kontrole upravljanja prometom*);
- (b) podsektor željezničkog prometa:
- (i) usluge željezničkog prijevoza (putnički i teretni) (*željeznički prijevoznici*);
 - (ii) rad, upravljanje i održavanje željezničke infrastrukture, uključujući putničke kolodvore, teretne terminale, ranžirne kolodvore i centre za nadzor prometa (*upravitelji infrastrukture*);
 - (iii) rad, upravljanje i održavanje željezničkih uslužnih objekata (*operatori uslužnih objekata*);
 - (iv) rad, upravljanje i održavanje upravljanja željezničkim prometom, prometno-upravljačkim i signalno-sigurnosnim podsustavima te telekomunikacijskim postrojenjima i sustavima koji se upotrebljavaju za prometno-upravljački i signalno-sigurnosni podsustav (*upravitelji infrastrukture*);
- (c) podsektor voda:

- (i) usluge prijevoza unutarnjim plovnim putovima, morem i duž obale (putnički i teretni promet) (*kompanije za prijevoz putnika i tereta kopnom, morem i duž obale*);
 - (ii) rad, upravljanje i održavanje luka i lučkih objekata te upravljanje poslovima i postrojenjima unutar luka, uključujući opskrbu gorivom, rukovanje teretom, vezivanje, putničke usluge, sakupljanje broorskog otpada i ostataka tereta, peljarenje i tegljenje (*upravljačka tijela luka i subjekti koji upravljaju postrojenjima i opremom u lukama*);
 - (iii) službe za nadzor i upravljanje pomorskim prometom (*operatori službi za nadzor i upravljanje pomorskim prometom*);
- (d) podsektor cestovnog prometa:
- (i) kontrola upravljanja prometom, uključujući aspekte povezane s planiranjem cestovne mreže, službama kontrole i upravljanja, osim upravljanja prometom ili rada inteligentnih prometnih sustava ako oni nisu glavni dio opće djelatnosti javnih tijela (*tijela nadležna za ceste*);
 - (ii) Usluge inteligentnih prometnih sustava (*operatori inteligentnih prometnih sustava*);
- (e) podsektor javnog prijevoza: usluge javnog cestovnog i željezničkog prijevoza putnika i druge vrste prijevoza tračnicama (*operateri javne usluge*);
- (3) bankarski sektor:
- (i) primanje depozita (*kreditne institucije*);
 - (ii) kreditiranje (*kreditne institucije*);
- (4) sektor infrastrukture financijskog tržišta:
- (i) poslovanje mjesta trgovanja (*operatori mjesta trgovanja*);
 - (ii) rad klirinških sustava (*središnje druge ugovorne strane*);
- (5) zdravstveni sektor:
- (i) pružanje zdravstvenih usluga (*pružatelji zdravstvene zaštite*);
 - (ii) analiza koju provodi referentni laboratorij Europske unije (*referentni laboratoriji EU-a*);
 - (iii) istraživanje i razvoj lijekova (*subjekti koji obavljaju aktivnosti istraživanja i razvoja lijekova*);
 - (iv) proizvodnja osnovnih farmaceutskih proizvoda i osnovnih farmaceutskih pripravaka (*subjekti koji proizvode osnovne farmaceutske proizvode i pripravke*);

- (v) proizvodnja medicinskih proizvoda koji se smatraju ključnima tijekom izvanrednog stanja u području javnog zdravlja (*subjekti koji proizvode medicinske proizvode*);
 - (vi) distribucija lijekova (*subjekti koji imaju dozvolu za obavljanje prometa na veliko lijekovima*);
- (6) sektor vode za piće: opskrba vodom za piće i distribucija vode za piće, osim distribucije vode za ljudsku potrošnju ako ta usluga nije glavni dio opće djelatnosti distributera koji distribuiraju drugu robu i proizvode (*dobavljači i distributeri vode namijenjene za ljudsku potrošnju*);
- (7) sektor otpadne vode: prikupljanje, pročišćavanje i odlaganje otpadnih voda, osim prikupljanja, odlaganja ili pročišćavanja komunalnih otpadnih voda, otpadnih voda iz kućanstava ili industrijskih otpadnih voda ako one nisu glavni dio općih djelatnosti poduzeća (*poduzeća koja prikupljaju, odlažu ili pročišćavaju komunalne otpadne vode, otpadne vode iz kućanstava i industrijske otpadne vode*);
- (8) sektor digitalne infrastrukture:
- (i) pružanje i rad središta za razmjenu internetskog prometa (*pružatelji središta za razmjenu internetskog prometa*);
 - (ii) pružanje usluge sustava naziva domena (DNS), osim usluga povezanih s korijenskim poslužiteljima naziva (*pružatelji DNS usluga*);
 - (iii) rad registara naziva vršnih domena i upravljanje njima (*registri naziva vršnih domena*);
 - (iv) pružanje usluga računalstva u oblaku (*pružatelji usluga računalstva u oblaku*);
 - (v) pružanje usluga podatkovnog centra (*pružatelji usluga podatkovnog centra*);
 - (vi) pružanje mreža za isporuku sadržaja (*pružatelji mreža za isporuku sadržaja*);
 - (vii) pružanje usluga povjerenja (*pružatelji usluga povjerenja*);
 - (viii) pružanje javno dostupnih elektroničkih komunikacijskih usluga (*pružatelji elektroničkih komunikacijskih usluga*);
 - (ix) pružanje javnih elektroničkih komunikacijskih mreža (*pružatelji javnih elektroničkih komunikacijskih mreža*);
- (9) sektor javne uprave: usluge koje pružaju subjekti javne uprave središnje vlasti u smislu članka 2. točke 10. Direktive (EU) 2022/2557, kako su ih definirale države članice u skladu s nacionalnim pravom (*subjekti javne uprave središnje vlasti*);
- (10) svemirski sektor: rad zemaljske infrastrukture, koja je u vlasništvu, kojom upravljaju i koju vode države članice ili privatne osobe te koja podupire pružanje usluga u svemiru, isključujući pružatelje javnih elektroničkih komunikacijskih mreža (*operatori zemaljske infrastrukture*);

- (11) sektor proizvodnje, prerade i distribucije hrane (poduzeća za poslovanje hranom koja se bave isključivo logistikom i veleprodajnom distribucijom te masovnom industrijskom proizvodnjom i preradom):
- (i) masovna industrijska proizvodnja i prerada hrane;
 - (ii) usluge lanca opskrbe hranom, uključujući skladištenje i logistiku;
 - (iii) masovna distribucija hrane.

Članak 3.

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 25.7.2023.

Za Komisiju
Predsjednica
Ursula VON DER LEYEN